Besluitformulier

Team Vergunningen, Veiligheid en Inspectie

Zaaknummer: 3942629 Datum: 15 september 2026	
Onderwerp: Beleid rondom ontheffingen voor de jaarwisseling 2026 – 2027	
Besluit: Kennis te nemen van het burgemeestersbesluit om geen ontheffingen te verlenen voor verenigingen of stichtingen voor het afsteken van consumentenvuurwerk vanaf de categorie F2 rondom en tijdens de jaarwisseling 2026 – 2027	

Publiekssamenvatting

De wet veilige jaarwisseling is op 1 augustus 2026 in werking getreden. Met deze wet is er een landelijk verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk van categorie F2 gekomen.

De wet geeft burgemeesters daarnaast een nieuwe bevoegdheid: zij kunnen onder voorwaarden ontheffingen verlenen aan verenigingen en stichtingen. Daarmee kunnen deze organisaties ondanks het verbod tijdens de jaarwisseling F2-vuurwerk afsteken. Vanwege onvoldoende capaciteit voor toezicht op deze ontheffingen, beoordeling van aanvragen en aansprakelijkheidskwesties, zal de burgemeester van de gemeente Alphen aan den Rijn geen gebruik maken van deze ontheffingsmogelijkheid.

Inleiding

De wet veilige jaarwisseling is op 1 augustus 2026 in werking getreden. Met deze wet is er een landelijk verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk van categorie F2 gekomen.

De wet geeft burgemeesters daarnaast een nieuwe bevoegdheid: zij kunnen onder voorwaarden ontheffingen verlenen aan verenigingen en stichtingen. Daarmee kunnen deze organisaties ondanks het verbod tijdens de jaarwisseling F2-vuurwerk afsteken. De voorwaarden voor het verlenen van een ontheffing en de bijbehorende voorschriften zijn uitgewerkt in het Besluit veilige jaarwisseling en worden opgenomen in het Vuurwerkbesluit.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Tijdig duidelijkheid voor inwoners, verenigingen en stichtingen over het beleid dat de gemeente hanteert rondom de jaarwisseling.

Kader

- Wet Veilige Jaarwisseling

- Vuurwerkbesluit

Argumenten

Onvoldoende toezicht mogelijk

Op grond van het Besluit veilige jaarwisseling dienen veel voorschriften aan een ontheffing te worden verbonden. Het gaat om veiligheidseisen aan het afsteekterrein en de veiligheidszone en om de eisen waar de ontbranders en de supervisors aan dienen te voldoen. Tevens moeten er aan de ontheffing voorschriften ten aanzien van het bezit en de wijze en het moment van het tot ontbranding brengen van vuurwerk worden verbonden.

Een deel van het toezicht op de naleving van de ontheffingsvoorschriften kan voorafgaand aan het ontbrandingsmoment plaatsvinden, zoals controle op de inrichting van het afsteekterrein. In een belangrijk deel van het toezicht kan echter niet worden voorzien. Op het moment van het ontbranden van het vuurwerk is er namelijk geen toezicht beschikbaar. Vanwege de veiligheidsrisico's tijdens de jaarwisseling werken de gemeentelijke handhavers van de gemeente op 31 december 2026 tot 22.00 uur. Hun taak is om toe te zien op de naleving van wetten en regels ten behoeve van de leefbaarheid. Zodra de openbare orde of de veiligheid in het geding komt, treden zij terug en neemt de politie het van hen over.

Tijdens de jaarwisseling richt het politieoptreden zich voornamelijk op excessen of ernstige ordeverstoringen. De politie heeft daar tijdens de jaarwisseling de handen vol aan. Gelet op de veiligheidsrisico's als de ontheffingsvoorschriften niet worden nageleefd en het ontbreken van toezicht daarop, is het verlenen van ontheffingen in deze situatie onverantwoord.

Handhaving op illegaal vuurwerk mogelijk maken

Als ontheffingen worden verleend voor het afsteken van F2-vuurwerk, dan kan dat in combinatie met het afsteken van illegaal vuurwerk een diffuse situatie opleveren. Het handhaven van de openbare orde tijdens de jaarwisseling brengt al de nodige uitdagingen voor de politie met zich mee. Daar komt de handhaving van het vuurwerkverbod bij. Als de politie daarbij een onderscheid moet maken tussen 'legale' en 'illegale' knallen, dan wordt het handhaven van het vuurwerkverbod een onmogelijke taak. Het is voor de politie ondoenlijk om vast te stellen of een knal is veroorzaakt door het ontbranden van een stuk vuurwerk, waar ontheffing voor is verleend, of door het afsteken van een ander stuk vuurwerk, zeker in de vaak onoverzichtelijke en voor hulpverleners risicovolle nachtelijke uren tijdens de jaarwisseling.

Aansprakelijkheid

Iemand die schade leidt als gevolg van met een ontheffing afgestoken vuurwerk, kan een vereniging of stichting die de ontheffing heeft gekregen aansprakelijk stellen. Het is onduidelijk of er voor de jaarwisseling 2026-2027 al adequate en betaalbare aansprakelijkheidsverzekeringen voor ontheffinghouders beschikbaar zijn. Ook kan het voor een slachtoffer moeilijk zijn om te bewijzen door welk vuurwerk hij of zij schade heeft geleden en door wie dit werd afgestoken. Zoals gezegd kan het gelijktijdig afsteken van illegaal vuurwerk en vuurwerk met ontheffing een diffuse situatie opleveren, waarbij het lastig is om te bepalen door welk vuurwerk de schade is veroorzaakt. In uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij onzorgvuldig handelen, kan de gemeente aansprakelijk gesteld worden. Het is niet duidelijk of hiervan sprake is als een ontheffing wordt verleend, terwijl vooraf duidelijk is dat er geen gemeentelijk toezicht zal zijn tijdens het ontbranden van het vuurwerk.

Onvoldoende capaciteit en kennis om aanvragen tijdig te beoordelen

Het beoordelen en verlenen van ontheffingen voor het afsteken van vuurwerk is een nieuwe taak, waar de gemeentelijke organisatie nog niet op is ingericht. Het Besluit veilige jaarwisseling is op 1 augustus 2026 in werking getreden. Vanaf dat moment is het mogelijk om een aanvraag voor een ontheffing in te dienen. Om aanvragen voor ontheffingen in behandeling te kunnen nemen en te kunnen beoordelen, dient de gemeente een aanvraagprocedure en -proces in te richten. Er dient voldoende menskracht beschikbaar te zijn (of te worden aangenomen), die beschikt over de juiste kennis. Bovendien zal een deel van de beoordeling door de ketenpartners van de gemeente moeten worden gedaan, zoals de politie, de Omgevingsdienst Midden Holland en mogelijk de veiligheidsregio. Het is de vraag of zij voldoende capaciteit en kennis in huis hebben om de gemeente hierover te kunnen adviseren, zodat er tijdig een deugdelijk proces kan worden doorlopen om ontheffingen te kunnen verlenen.

Duurzaamheid

Het afsteken van vuurwerk heeft negatieve gevolgen voor het milieu.

Participatie

Dit besluit is in overleg genomen met diverse veiligheidspartners zoals de politie en brandweer.

Financiële consequenties

Door het niet inhoudelijk in behandeling hoeven te nemen van ontheffingsaanvragen, wordt er ambtelijke capaciteit bespaard.

Realisatie

De beleidsregel Veilige Jaarwisseling Alphen aan den Rijn wordt gepubliceerd.

Bijlage(n):

- Beleidsregel Veilige Jaarwisseling Alphen aan den Rijn